

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

เรื่อง ขอรื้อมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการเกษตร ด่วน ที่ กษ ๑๐๐๓/๑๖๕๗๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๕
และ ปกปิด ที่ กษ ๑๐๐๓/๑๑๘ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารข้อเท็จจริง จำนวน ๑๘ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการเกษตรหรือปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีนาย ก. อดีตผู้ช่วยเกษตรจังหวัด นครนายก นักวิชาการเกษตร ๗ ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ในเรื่องจัดทำหลักฐานใบสำคัญการจ่ายเงินในการจัดฝึกอบรมเกษตรกรกรเป็นเท็จ รับเงินเกินจริงไปจำนวน ๖๖,๐๐๐ บาท ซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ชี้มูลความผิดต่ออธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๗ โดยก่อนหน้าที่จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยดังกล่าว อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรได้อนุญาตให้ผู้นี้ลาออกจากราชการได้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๗ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงหารือปัญหาไปยัง ก.พ. รวม ๓ ประการ ความละเอียดแจ้งแล้ว
นี้

ก.พ. พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามปัญหาที่หารือว่า คำว่า “ผู้บังคับบัญชา” ตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ หมายถึงผู้บังคับบัญชาเหนือข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาทุกระดับ ทั้งผู้บังคับบัญชาตามระเบียบบริหารราชการส่วนกลางหรือระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค เหมือนความหมายเดิมตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือหมายถึงเฉพาะผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๒ เท่านั้น

ก.พ. เห็นว่า คำว่า “ผู้บังคับบัญชา” ตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ หมายถึงผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายที่มีตำแหน่งเหนือผู้ถูกกล่าวหาทุกระดับ ซึ่งมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้มีหน้าที่เสริมสร้างพัฒนาทัศนคติและจิตสำนึกของข้าราชการให้เป็นไปในทางที่มีวินัย ดูแล ระมัดระวัง เอาใจใส่ และป้องกันมิให้ข้าราชการกระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัย อันเป็นความหมายที่มีนัยเดียวกันกับที่ ก.พ. ได้เคยพิจารณาตีความไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

๒. ตามปัญหาที่หาหรือว่า กรณีที่มีข้อกล่าวหาเป็นหนังสือต่อสำนักงาน ป.ป.ป. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน แต่ผู้บังคับบัญชาไม่ทราบ เมื่อผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปแล้วก่อนที่สำนักงาน ป.ป.ป. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจะแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นหนังสือ ผู้บังคับบัญชาสามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้นั้นเสมือนมิได้ออกจากราชการได้หรือไม่ เมื่อความผิดที่ข้อมูลอาจถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

ก.พ. เห็นว่า บทบัญญัติของมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา ๕๕ และดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ ฯลฯ” นั้น เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจจะดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดที่ออกจากราชการไปแล้วว่า การกล่าวหาตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ดังกล่าวจะต้องกระทำก่อนที่ผู้นั้นจะออกจากราชการ ซึ่งตามปัญหาที่หาหรือนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ป. มีหน้าที่ในการสืบสวนและสอบสวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงเมื่อมีผู้กล่าวหาหรือเรียนหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐ ส่วนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนั้น เมื่อมีการกล่าวหาเป็นหนังสือว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีพฤติการณ์อันพึงเห็นได้ว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ป. หรือต่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินอยู่ก่อนที่ผู้นั้นจะออกจากราชการ แม้คณะกรรมการ ป.ป.ป. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจะแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบภายหลังจากที่ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการไปแล้วก็ตาม ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามกฎหมายก็สามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้นั้นต่อไปได้

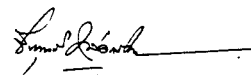
๓. ตามปัญหาที่หาหรือว่า หากสำนักงาน ป.ป.ป. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบเองตามหน้าที่โดยไม่มีการร้องเรียนกล่าวโทษ และข้อกล่าวหาข้อมูลอาจถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง แต่ผู้บังคับบัญชาไม่ทราบการกระทำผิด อนุญาตให้ผู้นั้นลาออกจากราชการไปแล้ว เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับแจ้งผลการชี้มูลจากสำนักงาน ป.ป.ป. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินแล้ว สามารถดำเนินการต่อไปได้หรือไม่

ก.พ. เห็นว่า มาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติฉบับที่อ้างถึงข้างต้นบัญญัติไว้เฉพาะกรณีที่มีการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาเท่านั้น มิได้บัญญัติรวมไปถึงการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือผู้ตรวจสอบดังเช่นกรณีมีผู้กล่าวหาตามข้อ ๒ ดังนั้น กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบการกระทำผิดวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญเองตามหน้าที่ จึงต้องพิจารณาว่าคณะกรรมการ ป.ป.ป. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการสืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบต่อผู้บังคับบัญชาก่อนที่ผู้นั้นจะออกจากราชการหรือไม่ หากคณะกรรมการ ป.ป.ป. หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบพบการกระทำอันพึงเห็นได้ว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญภายหลังจากที่ผู้นั้นออกจากราชการไปแล้วผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจก็ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นต่อไปได้

สำหรับกรณีของนาย ก. นี้ ปรากฏข้อเท็จจริงว่าสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ตรวจสอบบัญชีของสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก ประจำงวดปีงบประมาณ ๒๕๓๖ ตามปกติ โดยมีได้มีผู้ร้องเรียนและได้พบว่ามี การเบิกเงินเพื่อดำเนินการฝึกอบรมเกษตรกรเกินไปจากความเป็นจริง ซึ่งพฤติการณ์ดังกล่าวมีมูลเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑ จึงได้แจ้งพฤติการณ์ของนาย ก. กับพวก ต่อผู้บังคับบัญชาเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๗ แต่ปรากฏว่าอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรได้อนุญาตให้นาย ก. ออกจากราชการได้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๗ การกล่าวหาว่าผู้นี้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงต่อผู้บังคับบัญชาจึงเป็นการกล่าวหาภายหลังจากที่ได้ออกจากราชการไปแล้ว อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรจึงไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่นาย ก. ต่อไปได้ คำสั่งกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ ๑๐๗๗/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ที่สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนาย ก. กับพวก จึงไม่มีผลใช้บังคับเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับผู้นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้ส่งเอกสารข้อเท็จจริง จำนวน ๑๘ แผ่น คืนมาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม

กลุ่มรักษามาตรฐานวินัย

โทร. ๒๘๑๘๖๗๗

โทรสาร ๒๘๑๔๕๗๓